

Budakörnyéki Járásbíróság
12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

A Budakörnyéki Járásbíróság 1000. sz. Ügyvédi Iroda – dr. Dantesz Péter ügyvéd (1034 Budapest Zápor utca 23. fszt. 2.) által képviselt

felpereseknek –

Ügyvédi Iroda –

által képviselt **Intrum Zrt.** (1139 Budapest Fiastyúk utca 4-8.) alperes ellen **végrehajtás megszüntetése** iránt indított perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T .

A bíróság az I. rendű felperessel szemben a Iroda előtt
ügyszámon folyamatban lévő, továbbá a II. rendű felperessel szemben dr.
Végrehajtó Irodája előtt számon folyamatban lévő végrehajtásokat
megszünteti.

A bíróság megállapítja, hogy a végrehajtási költség a végrehajtási eljárásban megtérült.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesek részére egyetemlegesen 813.509,- (nyolcszáztizenháromezer-ötszázkilenc) forint perköltséget.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy az adóhatóság külön felhívására – az abban foglalt módon és határidőben – fizessen meg az állam részére 1.762.234,- (egymillió-hétszázhatvankettőezer-kettőszázharmincnég) forint eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, melyet a Budapest Környéki Törvényszéknek címezve, de a Budakörnyéki Járásbíróságnál kell 15 napon belül elektronikus úton benyújtani.

Az ítélet végrehajtási költségről szóló rendelkezése ellen a végrehajtók is fellebbezhetnek, amelyet 15 napon belül a Budapest Környéki Törvényszéknek címezve, de a Budakörnyéki Járásbíróságnál kell elektronikus úton benyújtani.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, vagy a teljesítési határidővel kapcsolatos, illetve a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul – és a felek tárgyalás tartását nem kérték – a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el. A felek közösen kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

INDOKOLÁS

A bíróság a felek előadása és a benyújtott okiratok alapján az alábbi tényállást állapította meg.

A felperesek 2007. március 29. napján kötöttek kölcsönszerződést az alperes jogelődjével, a Erste Bank Hungary Nyrt.-vel (a továbbiakban: bank), amelyet dr. közjegyző

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

2007. számon foglalt közokiratba. A felek között magánokiratba foglalt kölcsönszerződés nem jött létre.

A szerződés svájci frank alapú, lakásvásárlási célú kölcsönszerződés, amelynek értelmében a felperesek 8.000.000,- forint finanszírozási igényének kielégítésére a bank legfeljebb 60.579,- CHF összegű kölcsönt nyújt a felperesek részére a helyrajzi számú, természetben szám alatt található ingatlan megvásárlására. A szerződés szerint a bank a kölcsönt forintban folyósítja, annak elszámolása és törlesztése svájci frankban történik. A kölcsön tényleges svájci frank összegének megállapítása a bank hirdetményében a folyósítás napjára vonatkozóan meghatározott számlakonverziós deviza vételi árfolyamon történik. A kölcsön futamideje 300 hónap, 6 hónapos kamatperiódussal, annuitásos kamatszámítás mellett. Az első törlesztő részlet 2007. május 15. napján, az utolsó 2032. április 15. napján esedékes. A kamat a kamatperiódusonként változik, a hirdetményben meghatározott mértékű, az induló kamat 2,29%. A kezelési költség ügyleti évenként szintén a hirdetményben foglaltak szerint változó, az induló mérték 1,5%, a folyósítás évében 75,72 svájci frank. A felpereseket ezen felül 1,5% mértékű – 908,69,- svájci frank összegű – folyósítási jutalék terhelte. A teljes hiteldíjmutató a szerződés szerint 6,41%. Az induló törlesztő részlet 342,12,- svájci frank. Más pénznemben történő teljesítés esetén a bank a törlesztés összegét a hirdetményben az esedékesség napjára meghatározott deviza számlakonverziós eladási árfolyamon számítja át. A késedelembe esés esetén a bank késedelmi kamatot számít fel a hirdetmény szerint, amely szerződés megkötésekor a tőke, ügyleti kamat, kezelési költség után 6%, egyéb tartozások után 20%.

A kölcsönt a helyrajzi számú, természetben számú, a felperesek 1/2-1/2 arányú tulajdonában álló, valamint a helyrajzi számú, természetben szám alatti perben nem álló személy 1/1 arányú tulajdonában álló ingatlanra bejegyzett jelzálogjog biztosítja. A bank ezen felül a szerződés VII/1. pontjában kikötötte, hogy ha a svájci frank/forint árfolyam „nagymértékű változása” miatt (legalább 5%-os változás) a biztosítékul nyújtott ingatlan értéke már nem nyújt a bank számára megfelelő fedezetet, akkor az adós köteles 30 napon belül kielégítő pótfedezetet biztosítani.

A szerződés VII/2. pontja szerint a felperesek nyilatkoztak, hogy a banki felvilágosítást, mely szerint a jelen kölcsön vonatkozásában „jelentős árfolyamkockázat keletkezhet” abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem CHF forrás, megértették, és ezen információ tudatában is igénybe kívánják venni a kölcsönösszeget és a svájci frankban való nyilvántartást.

A szerződés külön cím alatt tartalmazza továbbá a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól szóló tájékoztatást, amely szerint:

„A kölcsönszerződés megkötésével az Adós tudomásul veszi, hogy a Bank a folyósított kölcsön összeget, a választott devizanemben tartja nyilván, és az Adós arra vállal kötelezettséget, hogy a kölcsönt az Adós által választott külföldi devizában fizeti vissza.

Tekintettel arra, hogy a forint és az Adós által szerződés szerint választott idegen deviza átváltási arány – árfolyam – a napi piaci mozgások hatására változhat, egy esetleges

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

kedvezőtlen árfolyamváltozás/emelkedés az Adós számára előre nem látható, és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat.

A külföldi devizában történő finanszírozás előnye, hogy amint a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben esik az árfolyama, úgy csökken a finanszírozás forint „ellenértéke”: vagyis a tőkeösszeg és kamatai visszafizetését szolgáló törlesztő részleteket fedező deviza megvásárlása kevesebbe kerül az Adós, ahhoz kevesebb forint szükséges – tehát ebben az esetben a teher csekélyebb, és ez azt a helyzetet is eredményezheti, hogy az Adósnak kevesebbet kell visszafizetnie, mint amennyi a kölcsön/hitelszerződés megkötésekor kiszámított forint ellenérték alapján elvárt volt.

Fordított esetben, ha a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, úgy növekedik a finanszírozás „ellenértéke”: a tőkeösszeg és kamatainak (törlesztő részleteinek) megfizetéséhez ebben az esetben magasabb forint összeg szükséges – tehát ebben az esetben a felvett devizahitel visszafizetéséhez több forintot kell – a megfelelő devizanem átváltva felhasználni.

A hitel kamatait a kiválasztott deviza iránti nemzetközi kereslet-kínálat alapján alakuló elszámoló áruk (LIBOR, EURIBOR) határozzák meg. A kamatláb rendszeres időközönként – megállapodott kamatperiódusoknak megfelelően – változik és a kiválasztott devizanem mindenkor piaci viszonyaihoz fog igazodni. Egy kamatperiódus alatt, tehát egyik határidőtől a következőig a kamatláb változatlan marad annak ellenére is, ha a piaci viszonyokban változás következik be.

A kamatszint a finanszírozás devizanemében többnyire különbözik a forint kamatszintjétől és teljesen más tendenciát követhet.

A Bank nem tud felelősséget vállalni arra, hogy a piac kedvezőtlen alakulása miatt arra, hogy az Adós adott esetben bekövetkezett többletterhet átvállalja, különösen nem vállal kötelezettséget arra, hogy tájékoztassa az Adóst egy esetlegesen bekövetkező kedvezőtlen változásról, így Adóson múlik – ennek megfelelően – a változások követése és az, ha ez alapján bárminemű intézkedést kívánnak tenni. Ez nem vonatkozik a Bank üzleti évenként kötelező tájékoztatási kötelezettségének teljesítésére.”

A felperesek a szerződésben kijelentették, hogy a bank üzletszabályzatát, hirdetményét megismerték, azt magukra nézve kötelezőnek ismerik el.

A szerződés – második – I. fejezetének 4. pontja tartalmazza továbbá, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítése esetére, vagy a kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére a felperesek banknál vezetett számlái és a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot.

A bank a szerződést nem teljesítés miatt 2011. augusztus 22-vel felmondta, majd a végrehajtást dr. _____ budapesti közjegyzők által az I. rendű felperessel szemben _____ /2013 számon, a II. rendű felperessel szemben _____ /2013 számon 2013. szeptember hó 5. napján kiállított végrehajtási záradékkal megindította. A végrehajtás az I.

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

rendű felperessel szemben a Végrehajtó Iroda előtt /2013 számon indult meg és van folyamatban, a II. rendű felperessel szemben Dr. Végrehajtó Irodája előtt indult meg, és jelenleg dr. Végrehajtó Irodája előtt /2013. számon van folyamatban. A megfizetendő tartozás a végrehajtás megindulásakor 50.820,20 svájci frank, illetve azzal egyenlő 12.254.783,- forint összegű tőke, 2.336.533,- forint kamat, és 93.962,- forint végrehajtást kérőnek járó költség volt.

A bank a felperesekkel a devizatörvényeknek megfelelően elszámolt, azt a felperesek jogorvoslattal nem támadták meg, az felülvizsgált elszámolásnak minősül.

A bank a felperesekkel szemben fennálló perbeli követelést 2016. november 15. napján az alperesre engedményezte, ezzel a végrehajtást kérő pozíciójába az alperes lépett.

A perben mindkét eljáró végrehajtó ügy nyilatkozott, hogy a végrehajtási költségek a végrehajtási eljárásban megtérültek, további követelésük nincs.

A fenti tényállás alapján a felperesek a 2016. szeptember 7. napján előterjesztett, többször módosított keresetükben kérték, hogy a velük szemben folytatott végrehajtásokat a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § a) pontja alapján – mivel a végrehajtandó követelés érvényesen nem jött létre – szüntesse meg.

E körben egyrészt hivatkoztak arra, hogy a kölcsönszerződés nem tartalmazza a kölcsön összegét, mivel egyrészt 8.000.000,- forint finanszírozási igényről, másrészt viszont – tájékoztató jelleggel – a 60.579,- svájci frank összegű kölcsönről rendelkezik azzal, hogy a folyósítás legfeljebb a finanszírozási igény erejéig történhet meg. Erre tekintettel a felperesi álláspont szerint a szerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213. § a) pontja, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 523. § (1) és a Ptk. 209. § (4) bekezdése alapján semmis, mivel a szerződés nem tartalmazza a szerződés tárgyát: a kölcsön összege sem forintban, sem svájci frankban nem állapítható meg.

Hivatkoztak továbbá arra, hogy a szerződés a Hpt. 213. § c) pontja alapján is semmis, mert csak az első kamatperiódusra tartalmazza a kamatot, azt is tájékoztató jelleggel.

Hivatkoztak a Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdésére, valamint a Ptk. 205. § (3) bekezdésére, e körben arra, hogy alappal gondolhatták, hogy az árfolyamkockázat nem valós, mivel a bank a szerződés VII/1. pontjába foglalt svájci frank klauzula körében a 5%-os árfolyamváltozást nagymértékűnek minősítette. Előadták, hogy nem kaptak a szerződéskötés során külön írásbeli vagy szóbeli tájékoztatást arról, hogy az általuk megkötni kívánt szerződés nagymértékű kockázattal járna. E körben hivatkoztak az Európai Unió Bíróságának C-96/14., C-186/16. és a C-51/17. számú ítéletére, és arra, hogy a banktól kapott tájékoztatás nem felelt meg az ott támasztott követelményeknek, nem volt teljes körű, nem tartalmazta azokat az információkat, amelyek alapján a szerződés gazdasági következményeit értékelni tudták volna, különösen nem tájékoztatta arról, hogy a forint és a svájci frank eltérő kamatszintje miatt a forint svájci frankhoz képest való leértékelődése reálisan várható. Hivatkoztak arra, hogy az említett ítéletek alapján a banknak a fogyasztót olyan helyzetbe kell hoznia, hogy az megalapozottan tudjon dönteni arról, hogy vállalja-e a szerződéssel együtt járó kockázatot,

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

annak ismeretében is megköti-e a szerződést, ehhez képeset azonban a devizakölcsön kockázatáról szóló tájékoztató a felperesek álláspontja szerint nem kockázatfeltárás, hanem kockázat-áthárítás. Hivatkoztak arra is, hogy mivel a szerződés maga tartalmazza a kockázatfeltáró nyilatkozatot, azt előzetesen nem volt alkalmuk megismerni.

A felperesek hivatkoztak továbbá arra, hogy a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontja alapján tisztességtelenek a szerződés I/4. pontjának azon rendelkezései, amelyek a kölcsönből mindenkor fennálló összegének megállapítására a bank nyilvántartása irányadó, és az erre vonatkozó kikötéssel a bank a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatta meg. A felperesek álláspontja szerint a közjegyző tisztességtelen szerződési feltételt nem foglalhatott volna közokiratba, ezért a közokirat a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 131. § (1) bekezdése alapján a joghatás kiváltására alkalmatlan, azt a bíróság végrehajtásról szóló 1994. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. § alapján nem lehetett volna záradékolni.

Az alperes az ellenkérelmében a felperesek keresetének, mint alaptalannak az elutasítását kérte.

Vitatta, hogy a kölcsön összegét a szerződés ne tartalmazná egyértelműen: az 8.000.000,- forint, ehhez képest azért került a magasabb svájci frank összeg a szerződésbe, hogy az árfolyam változása esetén is a felperesek 8.000.000,- forintos finanszírozási igénye kielégítésre kerülhessen a svájci frankban meghatározott kölcsönösszegeből. A szerződés tárgya annyi svájci frank, amennyi a 8.000.000,- forint finanszírozási igény kielégítéséhez a folyósítás napján szükség van.

Szintén vitatta azt, hogy a szerződés csak tájékoztató jelleggel tartalmazta a kamat mértékét. Álláspontja szerint a változó kamatozású kölcsön nem tartalmazhatott a teljes futamidőre fix kamatot, ezért rögzítette azt kizárólag a szerződéskötés napjára. Ugyanakkor a felperesek magukra nézve kötelezőnek ismerték el az üzletszabályzatot és a hirdetményt, ami szintén a szerződés részét képezte, és tartalmazta a kamatot. E körben is hivatkozott a 6/2013. PJE határozatra és arra, hogy az alapján álláspontja szerint a szerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába való ütközése esetén is csak részleges érvénytelenség megállapításának van helye.

Vitatta azt is, hogy a felperesek az árfolyamkockázat körében ne kaptak volna megfelelő tájékoztatást. E körben hivatkozott a szerződésbe foglalt tájékoztatásra a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól, amely álláspontja szerint világosan tartalmazza az árfolyamváltozás lehetőségét, annak törlesztőrészletre gyakorolt hatását, továbbá abból felismerhető volt, hogy az árfolyam felső határ nélkül változhat, és az korlátozás nélkül a fogyasztót terheli. Hivatkozott arra, hogy a szerződés VII/1-2. pontja is világosan és érthetően tartalmazza az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételeket, és a fogyasztótól elvárható, hogy ha valami nem világos, további kérdéseket tegyen fel. Álláspontja szerint az, hogy a bank az árfolyamváltozást milyen mértékűnek „prognosztizálta” nincs jelentősége, mert a 2008-as drasztikus árfolyamváltozás nem volt előre látható a szerződés megkötésekor, egyébként is a szerződés VII/1. pontjának csak a pótfedezet nyújtására van hatása. E körben hivatkozott a 6/2013 PJE határozatra, amely szerint a bank nem volt köteles tájékoztatni a felpereseket az

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

árfolyamváltás várható mértékéről, valamint a 2/2014. PJE határozatra, e körben arra, hogy ha a kockázatfeltáró nyilatkozatot a fogyasztó aláírta, ellenkező bizonyításig úgy kell tekinteni, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terhelő volta számára világos és egyértelmű volt. Utóbbi határozat alapján hivatkozott arra is, hogy az árfolyamkockázat fogyasztóra való telepítése mint a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési feltétel tisztességtelensége csak akkor vizsgálható, ha az nem volt világos, nem volt érthető, ha a fogyasztó a nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, ezek a feltételek azonban álláspontja szerint nem állnak fenn. A felperesek a szerződéstervezetet előre megkapták, tehát az alapján a kockázatfeltáró nyilatkozatot is volt alkalmuk előzetesen tanulmányozni, ugyanakkor a közjegyző is ismertette a szerződés tartalmát, ott még mindig lehetősége volt a felpereseknek további tájékoztatást kérni, és a szerződést nem aláírni, ha azt nem kapták meg. Hivatkozott továbbá a „korlátozott-precedens rendszer” alapján arra, hogy a bíróságnak az ítélete meghozatala során követnie kell a Kúria Gfv.30.495/2018/8. számú egyedi határozatában kifejtett álláspontot, amelyben lényegében a perbelivel azonos szerződés esetében a Kúria arra az álláspontra helyezkedett, hogy az mindenben megfelel a jogszabályi előírásoknak.

A felperesek keresete az alábbiak szerint alapos.

A bíróság a fenti tényállást a felek előadása, és elsősorban a felperesek és a bank között létrejött kölcsönszerződés, továbbá a végrehajtási záradék, a végrehajtói fizetési felszólítás, az engedményezésről szóló nyilatkozat adatai alapján állapította meg.

A bíróság mellőzte a felperesek személyes meghallgatását, mivel a felperesek a kereset elbírálásához szükséges nyilatkozataikat írásban több alkalommal, kellő részletességgel előadták, a felperesek személyes meghallgatásától további adatok nem várhatók.

A bíróság a felperesek által indítványozott tanúbizonyítást a szerződéskötés óta eltelt időre tekintettel szintén mellőzte, mivel a bíróság álláspontja szerint a tömeges számban megkötött hasonló szerződésekre tekintettel a jelen szerződésnél eljáró banki ügyintézőtől nem várható el, hogy 14 év távlatából emlékezzen arra, hogy egy bizonyos szerződésnél milyen tájékoztatást adott a felperesek részére. Az indítványozott tanú legfeljebb a szokásos banki gyakorlatról tudott volna nyilatkozni, abból azonban nem lehet következtetni arra, hogy a konkrét esetben milyen tájékoztatás történt. Ugyanakkor az iratok tartalma alapján megállapítható a felperesek részére az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás tartalma a felperesi kereset elbírálásához szükséges mértékben. Az iratokban foglaltakon túli esetleges további tájékoztatás bizonyítása nem a felpereseknek, hanem az alperesnek állt volna érdekében, a tanúbizonyítást azonban nem az alperes, hanem a felperesek indítványozták. E tekintetben is az azonban a bíróság álláspontja, hogy a tanú meghallgatásától nem volt várható további adat a tájékoztatás tartalmáról, mint ami a szerződésben egyébként leírásra is került. Erre tekintettel – figyelemmel a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Korm. rendelet 22. § (3)-(4) bekezdésére, valamint a 26. § (1) bekezdésére, a 3 évet meghaladó pertartamú ügy további elhúzódását megelőzendő – a bíróság a tanúbizonyítás mellőzéséről döntött.

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számrára kell hivatkozni.

Az így megállapított tényállás alapján a bíróság álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a szerződés nem tartalmazza a szerződés tárgyát, ezért a felperesek és a bank között létrejött kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem semmis.

Ebben a körben nem csak a szerződés nyelvtani szövegének, hanem annak van jelentősége, hogy azt a felek a szerződés megkötésekor hogyan értelmezték. A szerződésből egyértelműen megállapítható, hogy a felperesek 8.000.000,- forint kölcsönt igényeltek a banktól, és a felperesek nem hivatkoztak arra, hogy a bank a kölcsönt nem ilyen összegben nyújtotta, megállapítható, hogy a felek között a konszenzus a 8.000.000,- forint kölcsön nyújtására jött létre, hogy azt a szerződés maga is tartalmazza (finanszírozási cél). Az, hogy emellett a szerződés tartalmaz egy ezt meghaladó összegű svájci frank összeget, nem befolyásolja az elmondottakat, mivel a szerződésből szintén egyértelműen kitűnik, hogy a szerződés svájci frank alapú, annak elszámolása svájci frankban történik, a magasabb összeg meghatározására pedig azért került sor, mert az árfolyamváltozás következtében a szerződéskötéskor nem volt megállapítható, hogy a 8.000.000,- forint kölcsön folyósításához ténylegesen mennyi svájci frankra lesz szükség. A szerződés tartalmazza azt, hogy a kölcsön folyósítása a szerződésben rögzített svájci frank összegtől eltérően 8.000.000,- forint értékben fog megtörténni, a kölcsönt pedig a bank ezen összegnek megfelelő, a folyósítás napjára meghatározott számlakonverziós deviza árfolyamon megállapított svájci frank összegben fogja nyilván tartani. A 8.000.000,- forintot meghaladó összegű svájci frank ehhez képest a bank szerződés szerinti teljesítőképességét biztosítja, de a kölcsön összege nem ez, hanem a tényleges nyújtott forintösszeg alapján számított svájci frank összeg. Ennek megfelelően a bank nem is teljesített a 8.000.000,- forintot meghaladó összegben – erre a felperesek nem tettek tényállítást -, és nem is követeli vissza az ezt meghaladó összeget, a szerződés tárgya tehát a folyósított 8.000.000,- forint kölcsön svájci frank ellenértéke a bank által a folyósítás napjára meghatározott számlakonverziós devizavételi árfolyamon számolva.

A bíróság szintén nem osztja azt a felperesi álláspontot, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján semmis lenne abból az okból, hogy az nem tartalmazta a kamatot.

Valóban igaz az, hogy a szerződés a teljes futamidőre nem tartalmazta a kamatot, azonban az szerződéskötés időpontjára igen. A szerződésnek tehát nem az a hibája, hogy abban a kamatot nem került meghatározásra, hanem az, hogy egyoldalú kamatmódosítási lehetőséget biztosított a bank részére – ezért nem volt meghatározva az a teljes futamidőre. Ezt a szerződési hibát azonban a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1.) 4. §-a és a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2.) kiküszöbölte, azok alapján a bank a felperesekkel nem vitásan elszámolt, az elszámolást a felperesek jogorvoslattal nem támadták meg: felülvizsgált elszámolásnak minősül. Ez alapján tehát a felperesek további igényt nem támaszthatnak, a szerződés semmisségére e körben nem hivatkozhatnak.

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

A bíróság megjegyzi, hogy ellenkező esetben – ha a bíróság azt állapította volna meg, hogy a szerződés nem tartalmazza a kamatot – nem lenne helye az alperesi állásponttal egyezően a szerződés részleges érvénytelenségének megállapításának, hiszen logikusan a szerződést a kamat tekintetében lehetne részben semmisnek nyilvánítani, de nyilvánvalóan nem lehet megállapítani a semmisségét egy olyan rendelkezésnek, amit nem is tartalmaz a szerződés. A Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja egyértelműen azt rögzíti, hogy a szerződés egésze semmis, ha a kamatot nem tartalmazza.

Osztja viszont a bíróság azt a felperesi álláspontot, amely szerint a bank a felperesek részére nem adott megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról, így megsértette a Hpt. 203. § (6) bekezdésében és a (7) bekezdés a) pontjában meghatározott tájékoztatási kötelezettségét.

Nem felel meg a valóságnak a felperesek azon előadása, hogy e körben nem kaptak írásbeli tájékoztatást, hiszen maga a szerződés tartalmazza a kockázatfeltáró nyilatkozatot, így a bank a tájékoztatási kötelezettségének formálisan eleget tett. A tájékoztatás kiterjed az árfolyamváltozás miben létére és arra, hogy az hogyan befolyásolja a törlesztőrészletet. A tájékoztatásból – önmagában a tájékoztatás megtörténtéből – a felperesek mint fogyasztók számára felismerhetőnek kellett lennie, hogy az árfolyamváltozás bekövetkezése reális, sőt átlagosan tájékozott fogyasztónak egyébként is tudnia kellett, hogy az árfolyam folyamatosan változik. A kockázatfeltáró nyilatkozat utal arra, hogy a kölcsönszerződés veszélye abban áll, hogy elő nem látható és előre ki nem számítható többletköltséget eredményezhet a felperesek oldalán, de valójában nem határozza meg ennek a veszélynek a mértékét: nem utal arra kifejezetten, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, és így a törlesztő részletek akár olyan mértékben is megemelkedhetnek, ami a teljesítést a felperesek részére – a kockázat gondos mérlegelése mellett is – lehetetlenné teheti.

A Kúria által felállított Konzultációs Testület 2019. április 10-én ülésén összefoglalta a hazai és uniós bírósági határozatok által felállított követelményeket az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztessége körében, és azok alapján azt rögzítette, hogy a tájékoztatás akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. Az árfolyamkockázat nem terheli a fogyasztót (egyebek mellett), ha a megfelelő írásbeli tájékoztatással szemben a fogyasztó bizonyítja, hogy a pénzügyi intézménytől kapott szóbeli tájékoztatás tartalma vagy egyéb körülmények folytán alappal gondolhatta, hogy a kockázat csekély, vagy nem valós.

Ebből a szempontból van jelentősége a szerződés VII/1. pontjába foglalt CHF-klauzulának. Abból ugyanis – az alperesi állásponttal egyezően – egyértelműen, világosan, és az átlagfogyasztó számára is érthetően kitűnik, hogy a bank az 5%-ot elérő árfolyamváltozást nagymértékűnek és a szerződés ingatlanfedezete szempontjából olyan, a szerződés rendes üzleti kockázatát meghaladó mértékűnek tekinti, hogy pótfedezet bevonását írja elő. Ha a fogyasztónál nagyságrendekkel tökeerősebb, és így jóval kockázattűrőbb bank ezt az 5%-ot elérő árfolyamváltozást olyan kockázatnak tekinti, amit már a szerződés eredeti biztosítékaival (2 ingatlanra bejegyzett jelzálog) nem lát fedezettnek, ugyanakkor viszont nem érzi szükségét annak, hogy rendes biztosítékok között az ezt a kockázatot biztosítsa, akkor

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

abból a körültekintően eljáró, átlagosan tájékozott fogyasztó részére az következik, hogy az 5%-ot elérő árfolyamváltozás, bár egyértelműen nem kizárt, mégis valószínűtlen: nem reális kockázat. A szerződés VII/1. rendelkezéséből az ugyan nem következik, hogy az árfolyamváltozás nem lehet ennél nagyobb, viszont erősen azt sugallja, hogy ennél nagyobb árfolyamváltozás a pénzügyi piacot az átlagfogyasztónál sokkal jobban ismerő bank számára is szélsőségesnek, csupán esetleges pótfedezettel biztosítandónak látszik, vagyis várhatóan nem fog bekövetkezni, reálisan várható ilyen mértékű változást ugyanis nem pótfedezettel, hanem a rendes fedezettel lett volna indokolt biztosítani. A szerződés alapján – körültekintően eljáró, átlagosan tájékozott fogyasztó számára – az is egyértelműnek tűnik, hogy ha két ingatlanfedezet mellett egy „csupán” 5%-os árfolyamváltozás pótfedezet bevonását teszi szükségessé – annak ellenére egyébként, hogy kölcsönt a bankok az ingatlanfedezet értékének legfeljebb 80%-ig nyújtottak, és az is már ún. magas finanszírozásnak minősült -, és a bank nem ír elő pótfedezetet a további 20-50-100% stb. mértékű árfolyamváltozás esetére, akkor a pénzügyi piac működését ismerő bank nem számol azzal, hogy az árfolyamváltozás elérheti a 20-50-100% stb. mértéket, hiszen akkor nyilván további pótfedezeti kötelezettséget írna elő ezekre az esetekre, vagyis ennek bekövetkezésének lehetősége lényegében irreális. A bank tehát a svájci frank klauzulával lényegében megtévesztette a felpereseket mint fogyasztókat: azt a látszatot keltette, hogy ha nem is az 5%-ot, de az ezt lényegesen meghaladó árfolyamkockázat nem valós. Ehhez képest a szerződést követő első évben az árfolyamváltozás majdnem elérte a 9%-ot, a másodikban pedig már meghaladta a 40%-ot, a felmondás évében pedig elérte a 72%-ot is.

Az alperes azt állítja, hogy a felperesektől elvárható lett volna, hogy megfelelően tájékozódjanak, kérdéseket tegyenek fel, és további magyarázatot kérjenek, ha valami nem volt számukra megfelelően érthető, azonban épp ő állítja azt is, hogy a szerződés VII/1. cikke egyértelmű és világos, így nem állapítható meg, hogy miből kellett volna a felpereseknek arra a következtetésre jutniuk, hogy további kérdések feltételére van szükség. A felperesek értették a rendelkezést, tehát nem volt mire rákérdezni, viszont a megértett rendelkezés alapján gondolhatták úgy, hogy a kockázat lényegesen nem haladja meg az 5%-os árfolyamváltozást.

Másik oldalról pedig szintén az alperes állítja, hogy a 2008. évi „drasztikus” árfolyamváltozás a bank számára sem volt előrelátható, ami viszont azt jelenti, hogy hiába kérdeztek volna a felperesek arról, hogy a reálisan bekövetkezhets-e a futamidő alatt akár 70%-os árfolyamváltozás is, arra a bank nem tudott volna megfelelő választ adni, hiszen ő maga sem számolt vele. A körültekintően eljáró, átlagosan tájékozott fogyasztótól a bíróság álláspontja szerint nem várható el, hogy tájékozottabb legyen a hitelintézetnél, akivel bankkölcsönt kíván kötni.

Ugyanakkor viszont a banknak tisztában kellett lennie azzal, hogy a pénzügyi folyamatok kiszámíthatatlanok, bármikor bekövetkezhets egy a 2008-ashoz hasonló pénzügyi válság, ami az addigi monetáris trendeket felborítva akár egyik napról a másikra olyan módon változtathatja meg a devizaárfolyamot, ami a teljesítést akár el is lehetetlenítheti, így nem hivatkozhat alappal arra, hogy a 2008. évi „drasztikus” árfolyamváltozás a bank részére nem volt előrelátható, így a tájékoztatási kötelezettsége arra nem is terjedhetett ki. A banknak ugyanis nem arról kellett volna tájékoztatni a felpereseket, hogy a svájci frankkal szemben a forint 2008-ban, vagy akár 2009-ben „drasztikusan” és biztosan le fog értékelődni (hiszen ezt

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

valóban nem láthatta előre), hanem arról kellett volna egyértelmű és világos tájékoztatást nyújtani, hogy egy ilyen „drasztikus” leértékelődés nagyon is reális lehetőség figyelembe véve a szerződés teljes futamidejét, ami 25 év volt. Ezt ugyanis a banknak mint hitelintézetnek és a képviselőjében eljáró személyeknek mint pénzügyi szakembereknek egyértelműen tudniuk kellett. Ez a tájékoztatás hiányzik a szerződésből, és ennek a tájékoztatási kötelezettségnek mond „drasztikusan” ellent a szerződés VII/1. pontja. A banknak kellett volna a felpereseket mint fogyasztókat olyan helyzetbe hozni, hogy reálisan mérlegelhessék a megkötendő szerződés kockázatát, ehelyett viszont a bank a saját – rosszul felmért – kockázatának biztosításával (pótfedezet) félrevezette a felpereseket.

Erre tekintettel megállapítható, hogy a szerződés árfolyamkockázat körébe eső rendelkezései – mivel félrevezetőek, és olyan kockázatot telepítenek egyoldalúan a fogyasztóra, amiről a banktól annak jobb tudomása ellenére nem kapott megfelelő tájékoztatást – tisztességtelenek.

Alapítan e körben az alperesnek a 6/2013. és a 2/2014. PJE határozatra való hivatkozása, mert ugyan megállapítható, hogy a bank tájékoztatási kötelezettségének – e határozatoknak is megfelelően – formálisan eleget tett, azonban annak tartalma a fentiek szerint nem felel meg az Európai Unió Bírósága által támasztott azon követelménynek, hogy az alapján a fogyasztó a szerződés kockázatát reálisan fel tudja mérni.

Alapítan továbbá az alperes hivatkozása a Kúria GFv.30.495/2018/8. számú határozatára tekintettel arra, hogy a Kúria a határozatában egyértelműen azt rögzítette, hogy felülvizsgálati kérelem hiányai miatt nem vizsgálhatta az árfolyamkockázattal kapcsolatos szerződéses rendelkezések tisztességtelenségét. Erre tekintettel nem felel meg a valóságnak, hogy a hivatkozott határozatában a Kúria mindenben megfelelőnek találta az árfolyamkockázatról való tájékoztatást, mivel nem is vizsgálta a vonatkozó szerződési rendelkezéseket. A Kúria kiemelte, hogy a felülvizsgálat alapjául szolgáló eljárásban az alsóbb bíróságok azt vizsgálták, hogy a konkrét esetben a fogyasztónak adott tájékoztatás mellett tisztességtelenek-e az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezések. Ez pedig azt jelenti, hogy egyrészt a Kúria érdemben nem határozott az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezések tisztességtelenségéről, hanem a jogerős ítéletet lényegében a felülvizsgálati kérelem hiányos tartalma folytán hagyta helyben, másrészt pedig utalt arra, hogy a helybenhagyott ítéletet is csak az adott konkrét tényállás mellett találta helytállónak, így lényegében maga rögzítette, hogy határozatának precedens jellege nincs. Ugyanakkor a határozatból nem következik az, hogy megfelelő felülvizsgálati kérelem birtokában sem állapította volna meg a Kúria a szerződési rendelkezések tisztességtelenségét akár az adott konkrét tényállás mellett is. Mivel a jelen ügy tényállása a hivatkozott határozatban foglalt tényállástól eltér, a jelen bíróságot a Kúria hivatkozott határozata nem köti.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a bank ugyan formálisan megadta a felperesek részére a Hpt. 203. § (6) bekezdésében és a (7) bekezdés a) pontjában meghatározott tájékoztatást az őket terhelő árfolyamkockázatról, azonban a tájékoztatás nem terjedt ki arra, hogy a kockázatnak nincsen felső határa, és így a szerződés VII/1. pontjába foglalt CHF-klauszula alkalmas volt arra, hogy a felpereseket megtévesztve azt a látszatot keltse, hogy az 5%-ot jelentősen meghaladó árfolyamemelkedés bekövetkezése a szerződés futamideje alatt nem reális. A szerződésnek ezért az árfolyamkockázat körébe eső, az árfolyamkockázatot

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

kizárólag a felperesekre telepítő, megtévesztő tartalmú rendelkezései a Ptk. 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelenek, a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmisek, és a főszolgáltatás körébe eső semmis rendelkezések kikötések a teljes szerződés semmisségét eredményezik.

Mivel a végrehajtás alapjául szolgáló szerződés semmis, a bíróság a felperesekkel szemben folyamatban lévő végrehajtásokat a felperesi keresettel egyezően a Pp. 369. § a) pontja alapján megszüntette.

Mivel a bíróság a fentiek alapján a végrehajtás megszüntette, részletesen nem vizsgálta a felperesek további hivatkozását. Ennek ellenére, a kereseti kérelem kimerítése érdekében a bíróság a felpereseknek a szerződés I/4. pontjának tisztességtelenségére való hivatkozása körében rögzíti, hogy még ha a hivatkozott rendelkezés a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) és j) pontja alapján tisztességtelen, és így a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis is, a teljes szerződést ez nem teszi érvénytelenné, így alaptalan a felperesek azon hivatkozása, hogy a szerződés emiatt a joghatás kiváltására alkalmatlan, és nem záradékolható. A Kjt. 131. § (1) bekezdése és az ott megjelölt további rendelkezések nem zárják ki a közokirati jelleget abból az okból, hogy egyes rendelkezései – mérlegeléstől függően – jogszabályba ütközhetnek, ilyen vizsgálatot a szerződés tekintetében a közjegyzőnek nem kellett folytatnia. Ha a záradék a jogszabály megsértésével került volna kibocsátásra, egyébként sem a végrehajtás megszüntetésének, hanem a záradék törlésének lenne helye a Vht. 212. § alapján.

A végrehajtási költségről szóló megállapítás az I. rendű felperes tekintetében a Végrehajtó Iroda . számú betérjesztése, a II. rendű felperes tekintetében pedig dr. Végrehajtó Irodája számú jegyzőkönyve alapján állapította meg. A bíróság a ténymegállapítást azért foglalta a rendelkező részbe, hogy biztosítsa a végrehajtók részére a Pp. 370/A. § (6) bekezdésében foglalt jogorvoslati jogot. A bíróság tájékoztatja a végrehajtókat, hogy a bíróságra az eredeti végrehajtási iratok nem kerültek – a jelen perben – betérjesztésre.

A bíróság a perköltségviselésről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, és a pervesztes alperest kötelezte a felperesek perköltségének megfizetésére. A felperesek perköltsége az ügyvédi munkadíjból áll, ami a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és a 4/A. § alapján – áfával növelten, a 14.685.278,- forint pertárgyérték alapján – 813.509,- forint, amelynek a megfizetésére a bíróság az alperest jogosulti egyetemlegesség mellett kötelezte, tekintettel arra, hogy jogi képviselő mindkét felperest képviselte. A bíróság a két felperes tekintetében az ügyvédi munkadíjat nem számította fel kétszer, mivel a jogi képviselőnek nem jelentett jelentős többletmunkát az, hogy két ügyfelet képviselt, mivel a kereseti kérelem, valamint annak ténybeli és jogi alapja is lényegében ugyanaz. A bíróság megállapította továbbá, hogy az így számított munkadíj arányban áll a pertárgyértékkel és a felperesi jogi képviselő által kifejtett jogi tevékenységgel, így a felperesi ügyvédi munkadíj további mérséklésére nem látott alapot.

A bíróság szintén a pervesztes alperest kötelezte a felperesek részére a per kezdetén engedélyezett teljes személyes költségmentesség folytán le nem rótt – és a költségmentesség

Budakörnyéki Járásbíróság

12.P.20.592/2019/61.

A beadványokban erre a számra kell hivatkozni.

megvonását követően sem előlegezett – eljárási illeték megfizetésére. Az eljárási illeték az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdése, továbbá a 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján 881.117,- forint egy felperes esetében, azonban a személyi keresethalmazatra (célszerű pertársaságra) tekintettel a teljes illeték ennek az összegnek kétszerese 1.762.234,- forint.

A perveztes alperes a saját perköltségét maga viseli.

Az ítélet elleni fellebbezési jogot a felek részére a Pp 233. § (1) bekezdése, a végrehajtók részére a Pp. 370/A. § (6) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2021. március hó 24. napján

dr. Virányi Karolina s. k.
bíró